

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PSICOLOGIA DIFERENCIAL

Coordinació: BLANCH PLANA, ANGEL

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOLOGIA DIFERENCIAL		
Codi	102945		
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA		
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter
	Grau en Psicologia	2	OBLIGATÒRIA
Modalitat	Presencial		
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6		
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8	4.2
	Nombre de grups	2	1
Coordinació	BLANCH PLANA, ANGEL		
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL		
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Presencial: 45% Trabajo autònom: 55%		
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.		
Idioma/es d'impartició	Anglès, català, castellà.		

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BLANCH PLANA, ANGEL	angel.blanch@udl.cat	9,36	

Informació complementària de l'assignatura

Es recomana tenir aprovades les assignatures següents: Mètodes d'Investigació en Psicologia i Estadística Bàsica. Es recomana un nivell bàsic o internig en llengua anglesa (A2~B1).

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Identificar i analitzar diferències individuals en diversos àmbits aplicats.
2. Obtindre i interpretar resultats sobre diferències individuals amb diferents instruments.
3. Conèixer els enfocaments, models, i teories sobre intel·ligència humana.
4. Conèixer els factors implicats en l'origen i desenvolupament de les diferències individuals.

Competències

CB2 Aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional i posseir les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de l'àrea d'estudi.
 CB5 Saber desenvolupar aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

CG1 Desenvolupar la capacitat d'adaptació a noves situacions i resoldre problemes de manera efectiva.

CG3 Mostrar habilitats per a les relacions interpersonals.

CG4 Reconèixer les diferents perspectives teòriques en relació als temes treballats, comentar les conclusions i prendre decisions.

CG5 Demostrar capacitat crítica per prendre decisions pertinents.

CG6 Reflexionar sobre les pròpies limitacions de manera autocrítica i contemplar la possibilitat de sol·licitar col·laboracions interdisciplinàries.

CG7 Actuar amb creativitat, cultura d'investigació i de comunicació professional.

CG10 Respectar els drets fonamentals d'igualtat entre dones i homes, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

CE1 Identificar i analitzar les característiques i les necessitats de les persones, grups i organitzacions, així com dels contextos rellevants per al servei que se sol·licita.

CE2 Planificar l'avaluació dels programes i/o intervencions psicològiques, seleccionant els indicadors i tècniques adequats.

CE4 Analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació psicològica.

CE7 Proporcionar informació als usuaris i establir una relació interpersonal adequada, tenint en compte els diferents contextos de relació professional.

CE8 Elaborar informes tècnics, orals i escrits, sobre els resultats del procés d'avaluació, de la recerca o dels serveis demandats, respectant el compromís ètic que exigeix la difusió de coneixement psicològic.

CE9 Usar les diferents fonts documentals en psicologia, mostrar un domini de les estratègies necessàries per a accedir a la informació i valorar la necessitat d'actualització documental.

CE10 Gestionar, analitzar i interpretar dades en els marcs dels coneixements disciplinaris propis dels diferents àmbits de la psicologia.

CE11 Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció, aplicació i interpretació dels resultats derivats dels diferents mètodes de recerca psicològica.

CE12 Difondre el coneixement derivat de les revisions teòriques i dels resultats de la recerca psicològica.

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita en català i castellà.

CT2 Adquirir un domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès.

CT3 Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

CT5 Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Els continguts s'estructuren en tres Mòduls diferenciats:

MÒDUL 1. Marc conceptual i metodològic. Trets psicològics i variabilitat interindividual. Diferències intraindividuals. Diferències intergrupals. Intel·ligència i personalitat. Anàlisi causal i conceptual de la variabilitat interindividual. La controvèrsia herència - ambient.

MÒDUL 2. Intel·ligència humana. Constructe i mesura de la intel·ligència. Enfocaments i models. Capacitats cognitives. Estructura de la intel·ligència. Extensions de l'enfoc psicomètric. Velocitat de processament. Aproximació causal.

MÒDUL 3. Diferències individuals en àmbits aplicats. Educació. Treball. Salut. Intel·ligència i rendiment laboral. Personalitat i elecció professional. Estrés laboral. Ajustament persona-ambient. Diferències de sexe.

Eixos metodològics de l'assignatura

1. Clases magistrals.
2. Conferències.
3. Seminari.
4. Treball en grup.
5. Treball escrit.
6. Aprenentatge basat en problemes.
7. Elaboració de projectes.
8. Estudi de casos.
9. Simulació.
10. Pràctiques.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana. Activitats.

1. Presentació de l'assignatura.
2. Mòdul 1. Activitat pràctica (AP).
3. Exposició de continguts teòrics.
4. Preparació prova d'avaluació continua (PAC 1).
5. PAC 1.
6. Mòdul 2. Activitat pràctica (AP).
7. Exposició de continguts teòrics.
8. Exposició de continguts teòrics.
9. Preparació prova d'avaluació continua (PAC 2).
10. PAC 2.

11. Mòdul 3. Activitat pràctica (AP).
12. Exposició de continguts teòrics.
13. Exposició de continguts teòrics.
14. Revisió activitats pràctiques (AP).
15. Preparació prova d'avaluació continua (PAC 3).

x. PAC 3.

x: Setmana 16, 17, 18, o 19.

Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura és contínua i sumativa, amb 3 proves d'avaluació continuada (PACs) i activitats pràctiques (AP) que es desenvoluparan a l'aula al llarg del curs. El pes específic de cada prova sobre la qualificació global (Q), així com els continguts avaluats es mostra en el quadre següent.

	PAC 1 (25%)	PAC 2 (25%)	PAC 3 (25%)	PRACTIQUES (AP) (25%)
MÓDUL 1	Prova amb material	Prova de resposta d'opció múltiple amb resum (full DIN-A4)	Prova de resposta d'opció múltiple sense material	Exercicis i activitats pràctiques
MÓDUL 2				
MÓDUL 3				

La qualificació final (Q) de l'assignatura es $Q = PAC1 + PAC2 + PAC3 + AP$. Per superar l'assignatura és necessari obtenir $Q \geq 5.00$. Les característiques de les PACs i AP s'exposaran a l'aula

Avaluació alternativa: PAC 3 amb una valoració de 10 punts.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

- Ackerman, P.L. (1996). A theory of adult intellectual development: Process, personality, interests, and knowledge. *Intelligence*, 22, 2, 227-257.
- Anastasi, A. (1937). *Differential psychology. Individual and group differences in behavior*. New York: The MacMillan Company.
- Andrés-Pueyo, A. (1997). *Manual de psicología diferencial*. Madrid: McGraw-Hill.
- Blanch, A. (2015). Evaluating fluid and crystallized abilities in the performance of an educational process. *Instructional Science*, 43, 3, 427-442.
- Blanch, A., & Aluja, A. (2013). A regression tree of the aptitudes, personality, and academic performance relationship. *Personality and Individual Differences*, 54(6), 703-708.
- Colom, R. (1995). *Capacidades humanas*. Madrid: Pirámide.
- Colom, R. (2005). *Psicología de las diferencias individuales. Teoría y práctica*. Madrid: Pirámide.
- Colom, R., & Andrés-Pueyo, A. (1999). El estudio de la inteligencia humana: Recapitulación ante el cambio de milenio. *Psicothema*, 11, 453-476.
- Diamond, J. (1997). *Armas, gérmenes y acero: breve historia de la humanidad en los últimos trece mil años*. Madrid: Editorial Debate.
- Domenech Delgado, B. (1995). Introducción al estudio de la inteligencia: Teorías cognitivas. *Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 23, 149-162;
- Eysenck, H.J. (1983). *Estructura y medición de la inteligencia*. Barcelona: Herder.
- Flinn, M.V., Geary, D.C., & Ward, C.V. (2005). Ecological dominance, social competition, and coalitionary arms races: Why humans evolved extraordinary intelligence. *Evolution and Human Behavior*, 26, 10-46.
- Hunt, E., & Carlson, J. (2007). Considerations relating to the study of group differences in intelligence. *Perspectives on Psychological Science*, 2, 2, 194-213.
- Hunt, E. (1980). Intelligence as an information-processing concept. *British Journal of Psychology*, 7, 449-476.
- Juan-Espinosa, M. (1997). La inteligencia según Hans Jürgen Eysenck. *Revista de Psicología General y Aplicada*, 50, 4, 513-537.
- Juan-Espinosa, M. (1997). *Geografía de la inteligencia humana. Las aptitudes cognitivas*. Madrid: Pirámide.
- Lubinski, D. (2000). Scientific and social significance of assessing individual differences: "Sinking shafts at a few critical points". *Annual Review of Psychology*, 51, 405-444.
- Pinker, S. (2002). *The blank slate. The modern denial of human nature*. London: Penguin Books.
- Plomin, R., & Spinath, F.M. (2004). Intelligence: Genetics, genes, and genomics. *Journal of Personality and Social Psychology*, 86, 112-129
- Turkheimer, E. (2000). Three laws of behavior genetics and what they mean. *Current Directions in Psychological Science*, 9, 160-164.

Bibliografia complementària

- Aluja, A., Blanch, A. (2004). Depressive mood and social maladjustment: Differential effects on academic achievement. *European Journal of Psychological Assessment*, 19, 121-131.
- Aluja, A., Blanch, A., y García, L. (2005). Dimensionality of the Maslach Burnout Inventory in school teachers: A study of several proposals. *European Journal of Psychological Assessment*, 21, 67-76.
- Bailey, D.H., & Geary, D.C. (2009). Hominid brain evolution. Testing climatic, ecological, and social competition models. *Human Nature*, 20, 67-79
- Blanch, A. (2016). Expert performance of men and women: A cross-cultural study in the chess domain. *Personality and Individual Differences*, 101, 90-97.
- Blanch, A. (2016). Social support as a mediator between job control and psychological strain. *Social Science & Medicine*, 157, 148-155.
- Blanch, A. (2018). Top hundred chess experts: A cross-domain analysis of change over time. *Intelligence*, 71, 76-84.
- Blanch, A., & Aluja, A. (2011). Personality and job stress: A comparison of direct effects on parenting. *Spanish Journal of Psychology*, 14(2), 667-674.
- Blanch, A., & Aluja, A. (2012). Social support (family and supervisor), work-family conflict, and burnout: Sex differences. *Human Relations*, 65(7), 811-833.
- Blanch, A., Balada, F., & Aluja, A. (2013). *Presentation and AcqKnowledge: An application of software to study*

- human emotions and individual differences. *Computer Methods and Programs in Biomedicine*, 110(1), 89-98.
- Blanch, A., Balada, F., & Aluja, A. (2014). Habituation in acoustic startle reflex: Individual differences in personality. *International Journal of Psychophysiology*, 91, 89-98.
- Blanch, A., García, H., Llaveria, A., & Aluja, A. (2017). The Spearman's law of diminishing returns in chess. *Personality and Individual Differences*, 104, 434-441.
- Blanch, A., Torrelles, B., Aluja, A., & Salinas, J.A. (2009). Age and lost working days as a result of an occupational accident: A study in a shiftwork rotation system. *Safety Science*, 47, 1359-1363.
- Bouchard, T.J. (1998). Genetic and environmental influences on adult intelligence and special mental abilities. *Human Biology*, 70, 257-279.
- Castejón, J.L., Pérez, A.M., & Gilar, R. (2010). Confirmatory factor analysis of Project Spectrum activities. A second-order g factor or multiple intelligences?. *Intelligence*, 38, 481-496
- Der, G., & Deary, I.J. (2006). Age and sex differences in reaction time in adulthood: Results from the United Kingdom health and life style survey. *Psychology and Aging*, 21, 1, 62-73.
- Gardner, H. (2006). On failing to grasp the core of MI theory: A response to Visser et al. *Intelligence*, 34, 503-505.
- Gottfredson, L.S. (1997). Mainstream science on intelligence: An editorial with 52 signatories, history and bibliography. *Intelligence*, 24, 13-23.
- Grabner, R.H., Fink, A., Stipacek, A., Neuper, C., Neubauer, A.C. (2004). Intelligence and working memory systems: evidence of neural efficiency in alpha band ERD. *Cognitive Brain Research*, 20, 212-225.
- Halpern, D. (1997). Sex differences in intelligence: Implications for education. *American Psychologist*, 52, 1091-1102.
- Jensen, A.R., & Munro, E. (1979). Reaction time, movement time, and intelligence. *Intelligence*, 3, 121-126.
- Jung, R.E., & Haier, R.J. (2007). The parieto-frontal integration theory (P-FIT) of intelligence: Converging neuroimaging evidence. *Behavioral and Brain Sciences*, 30, 135-187.
- Neubauer, A.C., & Fink, A. (2009). Intelligence and neural efficiency. *Neuroscience and Biobehavioral Reviews*, 33, 1004-1023
- Plomin, R., & Petrill, S.A. (1997). Genetics and intelligence: What's new? *Intelligence*, 24, 53-77.
- Sternberg, R.J., Prieto, M.D., & Castejón, J.L. (2000). Análisis factorial confirmatorio del Sternberg Triarchic Abilities Test (nivel-H) en una muestra española: Resultados preliminares. *Psicothema*, 12, 642-647.
- Visser, B.A., Ashton, M.C., & Vernon, P.A. (2006). Beyond g: Putting multiple intelligences theory to the test. *Intelligence*, 34, 487-502.
- Visser, B.A., Ashton, M.C., & Vernon, P.A. (2006). g and the measurement of Multiple Intelligences: A response to Gardner. *Intelligence*, 34, 507-510.
- Wood, W. y Eagly, A.H. (2002). A cross-cultural analysis of the behavior of women and men: Implications for the origins of sex differences. *Psychological Bulletin*, 128, 699-727.

Internet:

Personality project: <https://personality-project.org/>

International Society for Intelligence Research. <http://www.isironline.org/>